

Stara Ljubljana in njeni ljudje

Zbora občanov (prvi je bil 18. oktobra v dvorani SZDL na Židovski stezi, drugi pa dan kasneje v predavalnici Pedagoške akademije na Starem trgu) sta ponovno potrdila, kako trden člen medvojnega herojske Ljubljane so bili in so še danes krajanj Stare Ljubljane.

tanim aplavzom vseh navzočih. Domala ganljiv je bil pogled na samo glasovanje z dviganjem rok. Nihče ni vprašal ali se bodo šole gradile na Viču ali v Mostah, v Šiški ali v Centru. Čut solidarnosti se je tolikanj zajedel v miselnost meščanov, da je sama lokaci-

ga zdravja. Zdaj bo tudi to vprašanje rešeno. Zdravstvena služba bo združena v eni stavbi, kar bo olajšalo delo zdravstvenemu osebju, bolnikom pa bodo s tem prihranjeni številni koraki, odpadle bodo dolge ure čakanja in posedanja v čakalnicah, odpadla bo vsa slaba volja in jeza, ki gre spet na škodo bolnikovega zdravstvenega počutja.

Vprašanje, kje bo stal novi zdravstveni dom občine Ljubljana-Center, še ni do kraja rešeno, vendar se je število predvidenih osmih ali devetih lokacij v zadnjem času močno skrčilo. Obstaja možnost, da bo ta novi dom zdravja zrasel iz tal, kjer je bila nekdanja Plinarna na Resljevi cesti. Druga možnost je prostor za nekdanjim sanatorijem Emona ob Moša Pijadejevi ulici. Govori se še o tretji varianti, vendar bo končna informacija izrečena, ko bo svojo odločitev izrekla strokovna komisija, ki proučuje in išče najboljše možnosti za obstoj in nemoten razvoj tako pomembne ustanove kot je Zdravstveni dom.

Na obeh zborih se je govorilo tudi o veliki pridobitvi Stare Ljubljane – o novem vrtcu pod gradom. Krajanj, še posebej na drugem zboru, kjer je govorila tudi direktorica tega vrtca tov. Desa Mušičeva, so navdušeno pozdravili povabilo, da si lahko tudi oni ogledajo to novo pridobitev Stare Ljubljane. Kdaj bi bil ogled najlažje izvedljiv bo dodatno sporočilo vodstvo vrtca. O datumu tega ogleda pa bodo kra-

jani obveščeni v svojem novem listu, v NOVICAH STARE LJUBLJANE.

Predsednik KS Stara Ljubljana tov. Jaka Rozman je govoril še o solidarnostnih stanovanjih, ki so jih dobili krajanj Stare Ljubljane, pri čemer je poudaril, da bo borba tudi v tej smeri tekla naprej v želji, da bi se omogočilo spodobno stanovanjske prostore v prvi vrsti vsem tistim, ki še vedno živijo v skrajno nemogočih pogojih. Pri tem se je dotaknil še medsebojne sloge med stanovanci, samopomoči v slučaju, če tega ali onega prizadene bolezen ali druga nesreča. Govoril je o novem listu, o NOVICAH STARE LJUBLJANE in hkrati pozival vse navzoče, da sodelujejo v njih. NOVICE bodo prinašale vse zanimivosti s terena STARE LJUBLJANE in sleherne krajanja in še posebej krajevno skupnost samo bo zanimalo, kako živijo hišni sveti, kako delajo društva in organizacije, kako se na posameznih področjih lotevajo reševanja vprašanja, kot npr. zakaj še niso zaživel potrošniški sveti; zakaj so določeni lokali, klub pomanjkanju prostorov, zaprti in tako naprej. Krajanj so bili pri tem obveščeni, da je v pripravi že druga številka NOVIC in da naj zato pohitijo s prispevki, katere naj pošiljajo na naslov KS Stara Ljubljana (za uredništvo NOVIC) Ljubljana, Stari trg 2.

Ko sem odhajala s prvega zbora občanov, ki je bil v dvorani SZDL na Židovski stezi, sem ujela besede sivolasega moža:

»Ja,« je rekel, »kritiziramo napake, se jezimo nanje, kadar pa je treba glasovati za

skupne cilje, smo vsi kot en mož.«

Preprosto in prepričljivo povedana resnica. In Stara Ljubljana z izredno visokim procentom starostnikov, je to resnico tudi tokrat dvakrat potrdila. »Kar je lepo nikoli ne premine, temveč se preliva v drugo lepoto,« je rekel ameriški pisatelj Thomas Aldrich. In ta lepota, ki se preliva iz ene v drugo, je prav gotovo v človeški solidarnosti. Živela je med vojno, ko je tekla borba za osvoboditev rodne grude; živel je po vojni, ko so bile vse sile usmerjene v en sam cilj, kako obnoviti porušeno in opustošeno domovino; živi zdaj in se preliva v novo lepoto, ko ljudje, kot en mož, vztrajajo v svoji želji po skupnem napredku, po gradnji tistih objektov, ki naj bi otrokom prinesli sončno mladost, ki naj bi bolnikom olajšali trpljenje, ostarelim pa omogočili, da bi prišli do kančka tiste jesenske toplote, ki je na kraju vsega najlepša in najbolj zaželjena.

Predsednik KS Stare Ljubljane je torej upravičeno z zanosom in s ponosom rekel, da se na Krajevni skupnosti ne bojijo, da bi morali kogarkoli od krajanov »vleči« na volišče.

»Naši krajanj so se vedno in v vseh akcijah izkazali,« je rekel in dodal: »Izkazali se bodo tudi zdaj, ko bodo dali svoj glas za II. samoprispevek. V to ne dvomim!«

V to ne dvomi nihče in kaj je lepšega kot misel, da med ljudmi vlada zaupanje v skupne sile in v skupno moč. V teh skupnih silah pa je skrit tudi uspeh, ki bo pomenil bogato doto našim potomcem.

Marta Grom

Dnevni red obeh občnih zborov je imel eno samo točko. Pogovor o samoprispevku. In dvorani sta bili napolnjeni do zadnjega kotička. Govorniki, ki so dajali obračun za I. samoprispevek in v nadaljevanju razpredali načrte glede koriščenja II. samoprispevka, so bili sproti spremljani s spon-

ja izgubila svoj pomen in se spojila v eni sami želji: kako obnoviti vse mesto, vsak košček zemlje te nekdanje obdane okupirane Ljubljane. Koliko Staroljubljančanov je preživelo težke vojne čase? Osivele glave so potrjevale, da je bilo teh na zboru precej. In vsi so z zanimanjem sledili razlagi, kaj vse se bo zgradilo iz drugega samoprispevka. Naštete so bile šole. Našteti so bili vrtci. Odobravanje je vzbudilo sporočilo, da bodo iz teh sredstev zrasli štirje domovi za ostarele. Zgrajenih bo pet zdravstvenih domov. Pri tem je bila še posebna pozornost posvečena Zdravstvenemu domu, ki ga bo končno dobila tudi občina Ljubljana-Center, ki je – kot je dejal dr. Škrokov – po vsej verjetnosti edina v Jugoslaviji, ki zdravstvenega doma nima. Oba zdravnik (dr. Meta Skrgetova, ki se je udeležila zbora občanov na Židovski stezi in dr. Škrokov, ki je sodeloval na razpravi, ki je bila v predavalnici Pedagoške fakultete) sta lepo prikazala pomen te pridobitve in hkrati analizirala vzroke, ki so pred leti dajali prednost tako zidavi vrtcev in šol, kot tudi zidavi zdravstvenih domov izven ljubljanskega centra. Zdravstvena služba v občini Ljubljana-Center je tedaj že imela določeno tradicijo in se je zavoljo tega, iz solidarnosti do drugih občin, zadovoljila z že razpoložljivimi, čeprav neprimernimi prostori. S pritokom prebivalstva pa so se zahteve večale in zdravstvena služba, v stanju kot je zdaj, dejansko ne more opravljati svojih nalog tako, kot bi jih morala, kot bi bilo zaželjeno. Dr. Škrokov je omenil samo zdravstveno zobno ambulanto v nebotičniku, ki hkrati opravlja funkcijo nočne dežurne službe in dela v skrajno nemogočih pogojih. Se posebej v nočnih urah je čestokrat grobo motena od barskih obiskovalcev, ki se z dvigalom vozijo ali na teraso ali s terase nebotičnika. Nič manj kritično ni z ostalimi ambulantom. Ambulanta na Mirju je bila urejena iz nekdanjega bifeja. V skrajno nemogočih pogojih dela šolska poliklinika. Pacienti prulske ambulante čakajo tudi ob treh ali ob štirih zjutraj pred čakalnico, da pridejo na vrsto za pregled. Tudi ambulanta na Miklošičevi in dispanzer za žene v Streliški nimata prostorov, ki bi odgovarjali sedanjim potrebam. Prav tako je predolga čakalna doba v kartoteki pacientov, ki večkratno prihajajo na pregled, kar gre predvsem na njihovo škodo, na škodo njihove-

Izjava

JOZE PROPIVNIK iz Strelišče ulice je delegat zbora KS, sicer pa sekretar republiške skupnosti socialnega skrbstva Slovenije; eden od udeležencev zbora občanov, ki smo ga ob tej priložnosti zmotili z enim samim vprašanjem: samoprispevek II!

»Morda bi za začetek,« je povzel besedo, »začela s kritiko. Mislim, da je bilo v preteklosti, ob prvem samoprispevku v javnih občilih torej v tisku, RTV, le še premalo povedanega o posameznih objektih, ki so bili v gradnji. Običajno smo zabeležili začetek in konec gradnje – vmes pa prav malo. In tako se je v javnosti včasih ustvarjal tisti neprijetni vtis: češ, ali se sploh kaj gradi. Mislim, da bi bilo to obveščanje najučinkovitejše, če bi bilo čim pogostejše ilustrirano s fotografijo, filmom...«

»Prav tako se pridružujem kritikam na račun prerazkošnih gradenj. Tega se moramo v bodočnosti čim bolj izogibati.«

»Kar zadeva priprave na drugi samoprispevek, mislim, da so zelo domiselni filmi. Tudi v kinu, namesto tednika. Zanimivo, če ste prej opazovali ljudi, kaj vse so počenjali med običajnimi filmskimi tedniki, se zabavali po dolgem in počez, zdaj pa cela dvorana pozornost prislusne tej informaciji.«

»Prepričan sem, da je v sedanjih gospodarskih razmerah samoprispevek edini način, da pridemo do večjega standarda. Če bi čakali samo »na gospodarstvo«, ga še dolgo ne bi dosegli. S tako solidarnostjo zato kaže nadaljevati tudi vnaprej. Navsezadnje vsakdo izmed nas lažje odrine tisti del od svojih osebnih dohodkov, kot da bi tako hudo pomanjkanje vrtcev, šol, zdravstvenih domov in vsega kar smo si zadali v program, še težje čutil na svoji lastni koži. Torej lahko rečem, da sem prepričan, da bomo kljub težkemu položaju, kljub številnim pritiskom na osebni standard v prid družbenemu, uspeli.«

Z zbora občanov v KS Ajdovščina

Krajanj samoprispevek podpirajo

V času razprav o programu novega samoprispevka je bil, poleg ostalih akcij s tega področja, sklican tudi zbor občanov v KS Ajdovščina. Na tem zboru je bila obravnavana realizacija programa prvega samoprispevka, po katerem je bilo v preteklih petih letih zgrajenih petdeset objektov vzgojno varstvenih zavodov, osnovnih šol in njihovih prizidkov ali pa so ti objekti v izgradnji. O tem so bili prikazani tudi diapozitivi in film.

V razpravi o prvem programu so krajanj želeli pojasniti predvsem za vrtec v lastni krajevni skupnosti, ki je v programu prvega samoprispevka, ni pa še zgrajen oz. ni še ni popolnoma jasna njegova lokacija. O zadnji predlagani lokaciji tega vrtca, v Levstikovi ulici, so bili krajanj mnenja, da sedaj ta ni več najbolj ustrežna. Predvideva se namreč, da naj bi po tej ulici tekal

del obvoznic v sklopu Prešernove ceste, to pa prav gotovo ni najboljši sosed vzgojno-varstvenega zavoda. To še posebej zato, ker bo ta nova obvoznica »požrla tudi del vrtca, ki naj bi pripadal vrtcu.«

Ta razmišljanja in pa možnost adaptacije z razširitvijo kapacitet na lastnem terenu so hotrovala sklepu zbora, da naj se vrtec Ajdovščina iz programa prvega samoprispevka, če je le mogoče, vendarle zgradi na terenu KS Ajdovščine.

Program izgradnje Samoprispevka II so delovni ljudje in občani KS Ajdovščina sprejeli in potrdili, saj je bilo ugotovljeno, da je zdravstveni dom v Centru potreben – sedanja razdrobljenost po različnih objektih, raztresenih po vsej občini in celo izven nje bistveno zmanjšujejo sposobnost opravljanja zdravstvenih storitev.

MJ